

Her? Landbruksdirektoratet kan havne i Steinkjer, om trønderfylkene får det som de ønsker.

Foto: Siri Juell Rasmussen

LANDBRUKSDIREKTORATET

Kraftsamling i Trøndelag

Nationen skriver 15.06.17 at utflytting av statlige arbeidsplasser til robuste regionsentrene i store regioner sikrer en god, moderne distriktspolitikk. Dette er vi selvsagt helt enig i, og utflytting av Landbruksdirektoratet til Trøndelag samsvarer i tillegg godt med våre mål om å være en bærende region for framtidens matproduksjon.

Ett argument for å flytte et direktorat ut fra sentrale strøk er behovet for mer helhetlig vurderinger og virksomhetsarbeid – og om du vil, større vekt på distriktverdier. Argumentene mot er ofte; det lønner seg ikke verken faglig eller rent økonomisk å flytte ut direktorater til andre steder enn Østlandet. Tør vi snu på argumentene slik at også helhetlige ressurs- og verdiperspektiver får innpass, stiller kanskje konklusjonen seg annerledes.

Ideelt sett burde hele direktoratet vært plassert tett på landbruket, og i relasjon til nyttige kompetanse- og samarbeidsmiljøer. Det kan vi tilby i Trøndelag. I tillegg kan vi tilby sterke fagmiljøer innen miljø- og

ressursforvaltning og innen hele verdikjeder for skog- og matproduksjon til havs. Dette er unikt for Trøndelag og gir oss et fortrinn og muligheter for helhetlig forvaltning både av natur-, menneskelige- og produksjonsressurser.

Riktig kompetanse er viktigst ved relokalisering av Landbruksdirektoratet. I Trøndelag er det avgjørende for verdiskaping at vi klarer å rekruttere de gode hodene gjennom samarbeid. Samhandling på tvers av kommune- og bedriftsgrenser krever imidlertid at noen tar ansvar og prøver ut nye metoder og samarbeidsformer for å finne de gode hodene. Dette gjøres allerede målrettet i Trøndelag i dag, blant annet gjennom JOBBiNT og traineeprogrammene.

I dagens landbruksdirektorat har over 90 prosent en utdanning på bachelornivå eller høyere. Både tidligere forskning og statistikk viser at Trøndelag kan matche dette behovet. Trøndelag Forskning og Utvikling er i gang med et oppdatert kunnskapsgrunnlag knyttet til de fem kriteriene som statsråd Sanner

legger til grunn for utflytting av statlige arbeidsplasser, hvor tilgang på relevant kompetanse regionalt er ett viktig kriterium. God tilgang på kvalifiserte søkere i regionen til utlyste stillinger innen jus, økonomi, natur- og samfunnsvitenskap, samt fagfolk innen IKT-systemer, vitner om et attraktivt arbeidsmarked.

Allerede i fjor vedtok Fellesnemnda for nye Trøndelag (tilsvarende begge fylkestingene) enstemmig at Steinkjer var beste sted å lokalisere Landbruksdirektoratet. Dette med bakgrunn i at Steinkjer er et sterkt administrasjonssenter og hvor det innenfor penderavstand bor nærmere 100 000. Regionen har to universitet samt flere sterke og relevante fagmiljøer. Derfor er naturlig for oss å støtte opp om konklusjonen til samtlige ordførere i Nord- og Sør-Trøndelag om at Steinkjer har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å ivareta en relokalisering av Landbruksdirektoratet.

Torstein Klev

Fylkesråd for regional utvikling, Nord-Trøndelag fylkeskommune

UTDANNING

Gi oss kompetansekrav i landbruket

I Nationen 29. mai kan vi lese at 40 prosent av bønder med landbruksfaglig utdanning oppgir at de i stor grad får dekket behov for faglig oppdatering, mens av de uten denne typen utdanning får kun 24 prosent dekket dette behovet i samme grad. Selv om mange bønder har solid erfaringsbasert kunnskap vil vi sitere Årets unge bonde 2014, Tor Jacob Solberg: «Selv om du har lært alt av foreldre dine, så betyr det ikke at de var gode bønder». Norges Bygdeungdomslag (NBU) ønsker en ny debatt om kompetansekrav i landbruket velkommen.

For at landbruket skal nå mål om økt matproduksjon med grunnlag i norske ressurser trenger bonden kunnskap om hvordan disse ressursene kan utnyttes – både bærekraftig og effektivt. I møte med nye klimakrav trenger bønder kunnskap om lagring av karbon, klimatilpasning og klimasmart føring. Ny og mer avansert teknologi i landbruket forsterker behovet for teknologisk kompetanse.

Norges Bygdeungdomslag ønsker derfor et kompetansekrav i landbruket. Det vil øke omdømmet og attraktiviteten til næringa. Bønder som tar i bruk kunnskap om god agronomi og dyrevelferd vil ha større mulig-

Framtiden: Det er nødvendig med kompetansekrav i landbruket, mener NBU.

Foto: Frank May / NTB scanpix

heter til å sørge for at maten som produseres er bærekraftig, trygg og produsert med tanke på dyrs helse og velferd. På sikt vil dette bidra til å styrke og opprettholde landbrukets legitimitet.

Regjeringens rapport «Økt rekruttering til landbruket» fra 2016 ble det foreslått et kompetansekrav i landbruket. Det er nødvendig i en næring som opplever store endringer i form av nye klimakrav, agronomiske teknikker og teknologi. Et kompetansekrav i landbruket vil føre til at bønder får styrket mulighetene til å gjøre gode valg for sin

egen drift – så vel som agronomiske til økonomiske.

I utdanningsløpet kan bønder seg imellom utveksle erfaringer og få et større sosialt nettverk. Ifølge Torkil Løwes (SSB) artikkel i samfunnsspeilet fra 2003 opplever bønder at de er mer ensomme enn andre yrkesgrupper. Derfor er kompetansekravet et tiltak som ikke kun har betydning for om bønder opplever at de har riktig kompetanse, men kan også påvirke bønders livskvalitet.

Et kompetansekrav kan bidra til å heve standarden i norsk landbruk. I innstillinga for næringskomiteen til den nye landbruksmeldinga er det til tross for mål om mer utdanning hos bøndene, ikke et ønske om å innføre kompetansekrav. Vi i Bygdeungdomslaget er klare for å ta debatten om hvordan vi kan sikre at bønder i framtiden opplever at de har god og riktig kunnskap, til glede for både forbruker og husdyr.

NBU er ungdommen, mange av oss er framtidens bønder og derfor krever vi å bli hørt når vi sier at vi ønsker oss et kompetansekrav velkommen.

Torstein Klev

Bygdepolitisk nestleder i Norges Bygdeungdomslag

STATENS ROLLE

Staten kan ikke løse alt

I forrige uke fremmet regjeringspartiene, Venstre og KrF et felles forslag om å gjøre en gjennomgang av statens rolle i forskjellige private markeder. Målet med denne gjennomgangen er å se om det finnes oppgaver staten heller bør overlata til private aktører. Ikke uventet får forslaget ikke støtte fra venstrepartiene Ap, SV eller Sp. Dette til tross for at seks av ti aktører spurt i Abelia undersøkelse «Konkurransen på like vilkår», mener staten opptrer som direkte konkurranse mot deres egen virksomhet.

I dag vokser statsbudsjettet fortsatt fra år til år, trass viktige effektiviseringsreformer. Grunnen er at vi satser tungt på viktige sektorer som utdanning og omsorg. Dette er dyre felt som krever tunge investeringer. På borgerlig side er vi enige om at disse investeringene har vært viktige, men vi mener det bør flere private aktører på banen, og at staten i flere tilfeller kan og bør trekke seg ut av flere oppgavefelt.

Vi vet at private aktører ofte opplever staten som tøff konkurranse. Seks av ti medlemmer av Abelia mener at statens rolle har ført til tap av private kontrakter. I Norge bør vi heie fram private aktører som ønsker å bekjempe sosiale utfordringer, ikke utkonkurrere dem med statlige virkemidler. Derfor mener de borgerlige at det er viktig med en gjennomgang av statens rolle i markeder der det finnes private aktører som kunne levert samme produkt.

Venstresiden i norsk politikk er ikke enige i denne reform-

tanken. Ap og SV skriver i innstillingen at «staten i kraft av sin størrelse, kunnskapsbase og innkjøpsmakt er en tilrettelegger for innovasjon». Her finnes det en skillelinje mellom de borgerlige og venstresiden. Vi mener innovasjon i privat sektor, fra de som tør å stå for egne ideer, som skaper egen og andres arbeidsplasser gjennom tro på eget produkt.

Staten har en viktig rolle å spille, men innovasjonen kommer fra privat, ikke offentlig sektor. Venstresiden virker ellers ikke bekymret for at en fortsatt økning i offentlige oppgaver ikke vil være bærekraftig i årene som kommer. Her finnes det igjen en skillelinje mellom samarbeidspartiene og venstresiden. Vi mener vi har et ansvar for å skape bærekraftige statsbudsjett som ikke setter våre barn og barnebarn i en økonomisk uforutsigbar framtid.

De borgerlige partiene går alle til valg på en reformagenda som går ut på å redusere offentlige utgifter, gjennom digitalisering og gjennom å overlata oppgaver til private aktører der disse har like gode, om ikke bedre, forutsetninger til å gjennomføre de. Et felles verdisyn om at samfunnet bygges ned fra og opp, og ikke ovenfra og ned, ligger til grunn for det.

Frode Helgerud

Høyre

Helge André Njåstad

Frp

André N. Skjelstad

Venstre

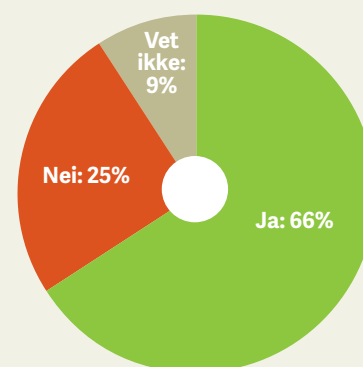
Private: Det bør flere private aktører på banen, også i tunge offentlige sektorer, skriver innleggsforfatterne.

Foto: Gorm Kallestad / NTB scanpix

Avstemning

Vi har stilt våre lesere følgende spørsmål

Bør bønder ta ut mer ferie?

Antall stemmer 1,365

Hver dag finner du avstemninger og meningsmålinger om aktuelle temaer på nationen.no. **Klikk deg inn og stem!**